

Ομοσπονδισμός και κατανομή αρμοδιοτήτων

Η.Π.Α - Γερμανία

pspa.uoa.gr/~ckoutalakis

Νομιμοποιητική βάση

- Πολιτική αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητα
- Δυνατότητα μεγαλύτερης ανταπόκρισης σε ετερογενείς προτιμήσεις και συμφέροντα

Λέξεις κλειδιά: Checks and balances, input and output legitimacy

Γερμανία - Εκτελεστικός ομοσπονδισμός

- Στο ομοσπονδιακό συμβούλιο συμμετέχουν όχι αιρετοί όπως στη Γερουσία αλλά μέλη κυβερνήσεων των κρατιδίων.
- Έλλειψη άμεσης δημοκρατικής νομιμοποίησης αλλά αποτελεσματικότητα

Γερμανία – συγκρότηση των νομοθετικών σωμάτων

669 μέλη της Κάτω Βουλής.

Τα 328 εκλέγονται με το σύστημα της λίστας.

328 εκλέγονται από άμεσα από εκλογικές περιφέρειες με μέσο πληθυσμό 125.000 κατοίκους

16 συμπληρωματικές που εξαρτώνται από τη σχέση ανάμεσα στα ποσοστά της άμεσης και έμμεσης εντολής που συγκέντρωσαν τα κόμματα

Γερμανία – συγκρότηση των νομοθετικών σωμάτων

Άνω Βουλή

Καθένα από τα 16 κρατίδια έχουν από 3-6 έδρες ανάλογα με τον πληθυσμό τους.

Διαστρεβλώσεις: Η Βόρεια Ρηνανία Βεστφαλία με πληθυσμό 18 εκατ. Έχει 1 έδρα ανά 3 εκατ κατοίκους ενώ η Βρέμη με πληθυσμό 0,7 εκατ. Έχει μια έδρα ανά 0,23 εκατ.

Ομοσπονδιακή κυβέρνηση

- Διορίζεται από τον πρόεδρο μετά από πρόταση του καγκελάρου ο οποίος εκλέγεται από την κάτω βουλή

Γερμανία - Κρατίδια

Καθένα έχει τη δική του Βουλή και διορίζει τη δική του κυβέρνηση και πρωθυπουργό.

Βερολίνο, Βρέμη Αμβούργο έχουν μονοεπίπεδη κυβέρνηση και εκλέγουν δήμαρχο αντί για κυβερνήτη

Κατανομή αρμοδιοτήτων

- Ομοσπονδία: ασφάλιση, άμυνα, εξωτερικές υποθέσεις, εθνική ασφάλεια, αυτοκινητόδρομοι, τηλεπικοινωνίες, επιστήμης και έρευνα, ενέργεια, βιομηχανία, γεωργία, υγεία, περιβάλλον.

Κατανομή αρμοδιοτήτων

Κρατίδια:

- πολιτισμός, δικαιοσύνη, εκπαίδευση, αστυνομία, υπηρεσίες υγείας

Τοπική αυτοδιοίκηση

Νομαρχία (kreis)

Κοινότητα (gemeinde) – μέσος όρος κατοίκων 10.000 από 1.000 που ήταν πριν το 1968

Άμεση και έμμεση εκλογή του δημάρχου

Σε αστικές περιοχές (117) συνδυάζονται οι εξουσίες των δύο σε αστικές νομαρχίες (stadtekreise)

Αρμοδιότητες: υπηρεσίες κοινής ωφέλειας, απορρίμματα, συντήρηση δρόμων, υπηρεσίες υγείας

Έμφαση στη διοικητική εφαρμογή

Έλεγχος νομιμότητας των κοινοτήτων από τις νομαρχίες

Κοινές πολιτικές

Διαμόρφωση και από κοινού
χρηματοδότηση της ανώτερης
εκπαίδευσης, έρευνας,
περιφερειακών υποδομών, γεωργία,
προστασία περιβάλλοντος

ΗΠΑ

- Αρχή αμοιβαίων ελέγχων και ισορροπιών - Αρχή διάκρισης εξουσιών
- Συγκρότηση στη βάση της αρχής της προσαρμογής σε ετερογενείς προτιμήσεις και συμφέροντα και όχι τόσο στη βάση της αποτελεσματικότητας

ΗΠΑ

- Ομοσπονδιακή κυβέρνηση
  - Αρχικά περιορισμένος ρόλος στη εξωτερική πολιτική και άμυνα, ιθαγένεια, κοινό νόμισμα, ρύθμιση του εμπορίου μεταξύ των πολιτειών

Δομή ομοσπονδιακής κυβέρνησης

Εκτελεστική εξουσία

- Πρόεδρος

- έμμεση εκλογή για τετραετή θητεία από όλους τους πολίτες άνω των 18 ετών μέσω ενός εκλεκτορικού σώματος για 2 θητείες

- Αντιπρόεδρος

Δομή ομοσπονδιακής κυβέρνησης

- Υπεύθυνος για εκτέλεση νόμων
- Κηρύσσει πόλεμο, διαπραγματεύεται, και συνομολογεί διεθνείς συνθήκες, προτείνει νομοσχέδια

Νομοθετική εξουσία

- **Κονγκρέσο**

- Βουλή αντιπροσώπων – εκλέγεται για 2 έτη από μονοεδρικές περιφέρειες
- Γερουσία (Senate) – εκλέγονται για έξι χρόνια. Σε κάθε πολιτεία αντιστοιχούν 2 γερουσιαστές . Κάθε 2 έτη ανανεώνεται το 1/3 του σώματος

- Ο πρόεδρος δεν έχει δικαίωμα διάλυσης του κονγκρέσου για προσφυγή σε πρόωρες εκλογές

Νομοθετική εξουσία

- Κάθε πρόταση πρέπει να ψηφισθεί και από τα δύο σώματα
- Τέλος υπογράφεται από τον πρόεδρο ο οποίος μπορεί να ασκήσει βέτο. Το βέτο αυτό μπορεί να παρακαμφθεί μόνο αν τα δύο σώματα ξαναψηφίσουν την πρόταση με πλειοψηφία 2/3.

Κατανομή αρμοδιοτήτων

Οι κυβερνήσεις των κρατιδίων

Όλες τις αρμοδιότητες εκτός από αυτές που ανατίθενται στην ομοσπονδιακή κυβέρνηση ρητά από το σύντ.

Αστικό και ποινικό δίκαιο, εκπαίδευση, κοινωνική πρόνοια, υγεία

Επιρροή ομοσπονδιακής κυβέρνησης μέσω νόμων πλαισίων

Πολιτείες

Τάση σύγκλισης ως προς τη δομή και τις λειτουργίες τους

Λόγω κινητικότητας και ρυθμιστικού ανταγωνισμού

Διαθέτουν σύνταγμα

Πολιτείες

- Κυβερνήτης – εκλέγεται για 4 έτη – σε μερικές πολιτείες μπορεί να αν επανεκλεγεί μια μόνο φορά
- πολιτειακή νομοθετική εξουσία, συνήθως δύο σώματα
- πολιτειακά δικαστήρια

Τοπική αυτοδιοίκηση

- Η συγκρότηση επαφίεται στις πολιτείες οι οποίες μπορούν και να τις καταργήσουν
- Τάση σύγκλισης
  - Κομητείες (counties): αποσυγκεντρωμένες μονάδες στις οποίες έχουν μεταβιβαστεί αρμοδιότητες της πολιτείας.
    - Αστικές κοινότητες (city governments)
    - Κοινότητες (townships)

Τοπική αυτοδιοίκηση

- Σε αντίθεση με την Κομητεία η τοπική αυτοδιοίκηση λειτουργεί περισσότερο ως σώμα αντιπροσώπων των τοπικών συμφερόντων παρά ως εκπρόσωπος της Πολιτείας

Κομητείες

- Αναλαμβάνουν διοικητικές αρμοδιότητες και επιβολής του νόμου όπου δεν υπάρχουν αστικές κοινότητες
  - Αστυνόμευση, πυρόσβεση, συντήρηση δρόμων, χωροταξία
  - Οι επικεφαλείς (επίτροποι) αναδεικνύονται με τοπικές εκλογές

Συντονισμός

- Πλαίσια νόμου
- Επιχορηγήσεις
- Ομοσπονδιακές υπηρεσίες και οργανισμοί - Interstate Commerce Commission (1887)